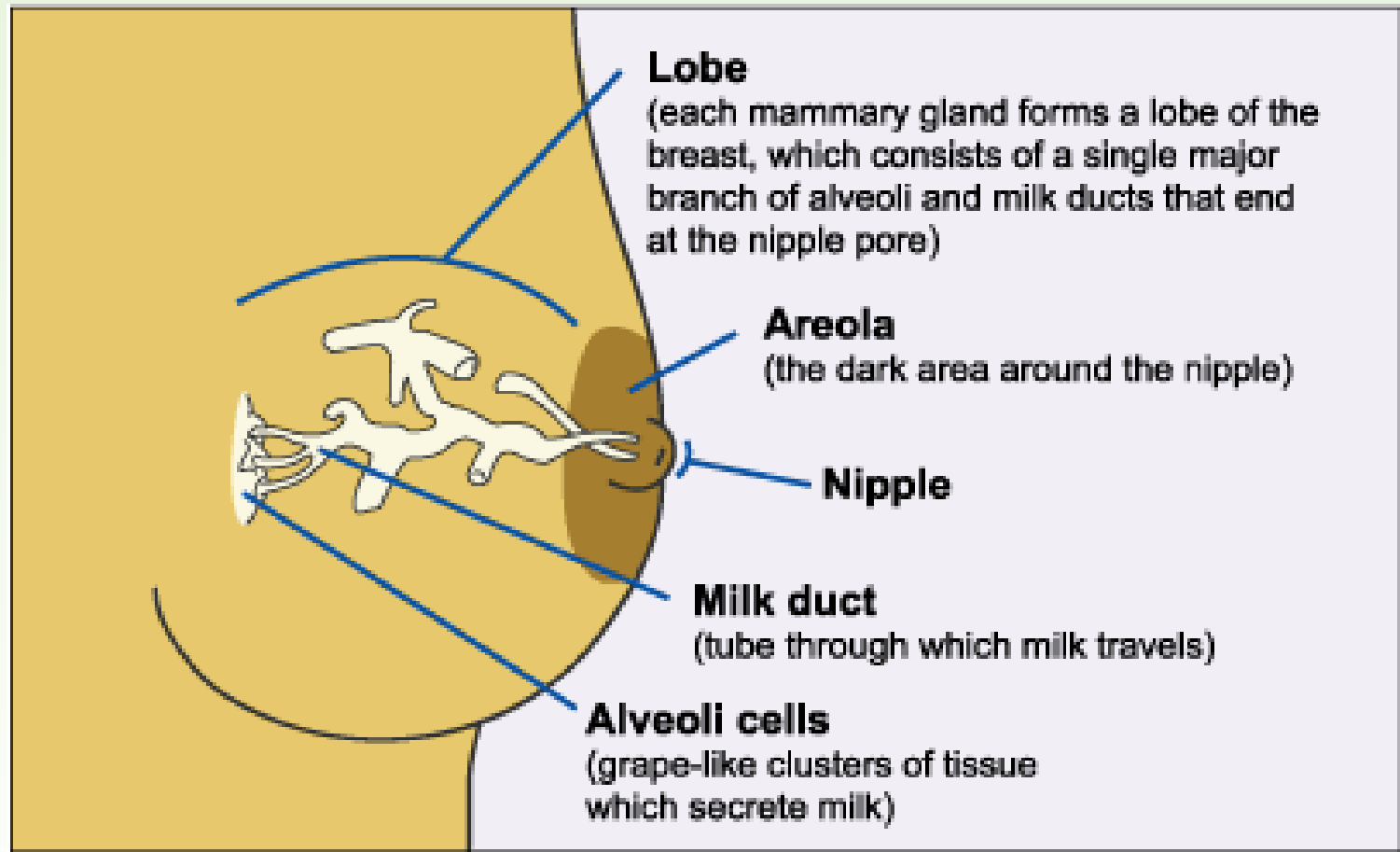

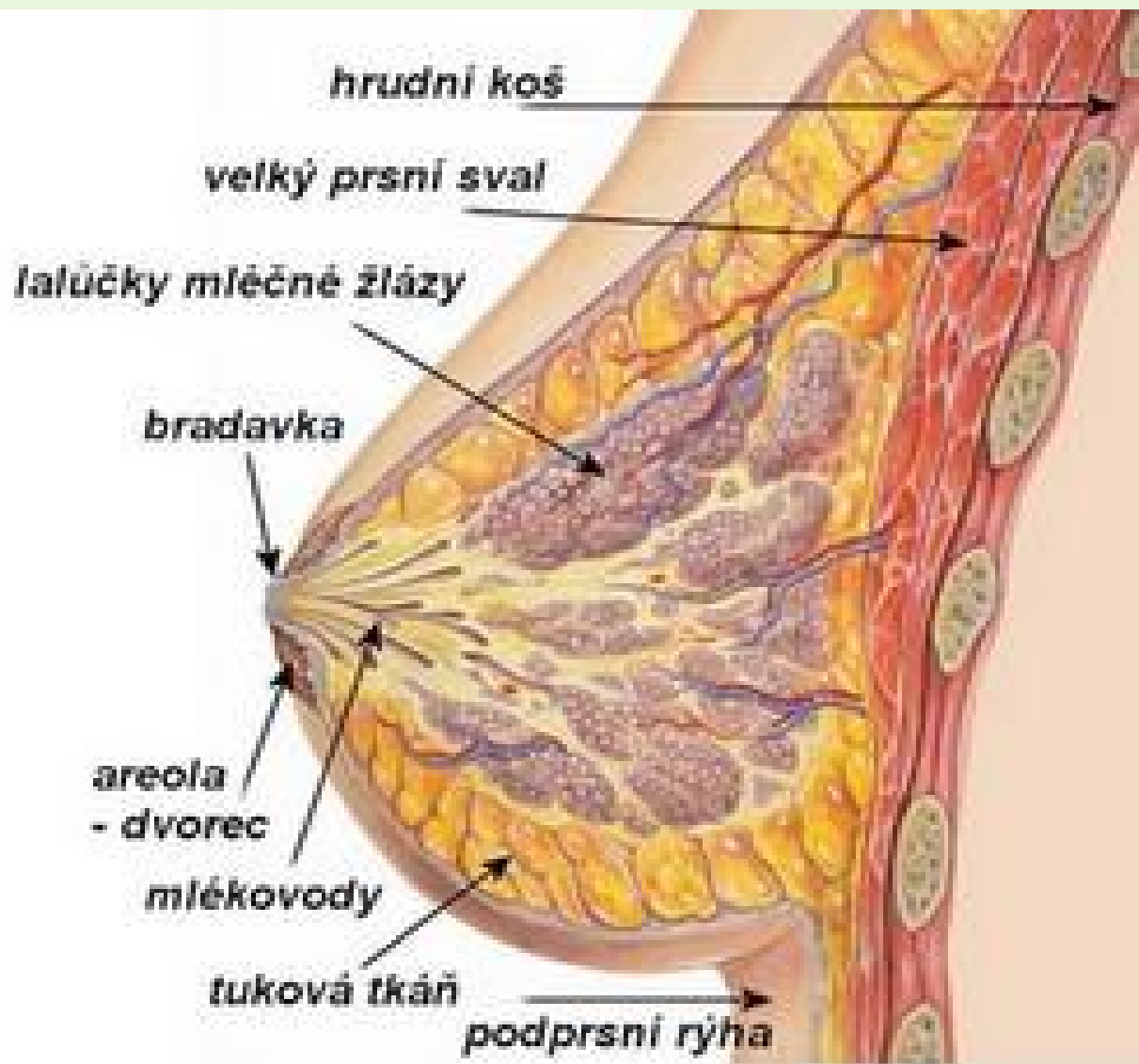
Základy fyziologie laktace a BFHI

MGR. JITKA POKORNÁ

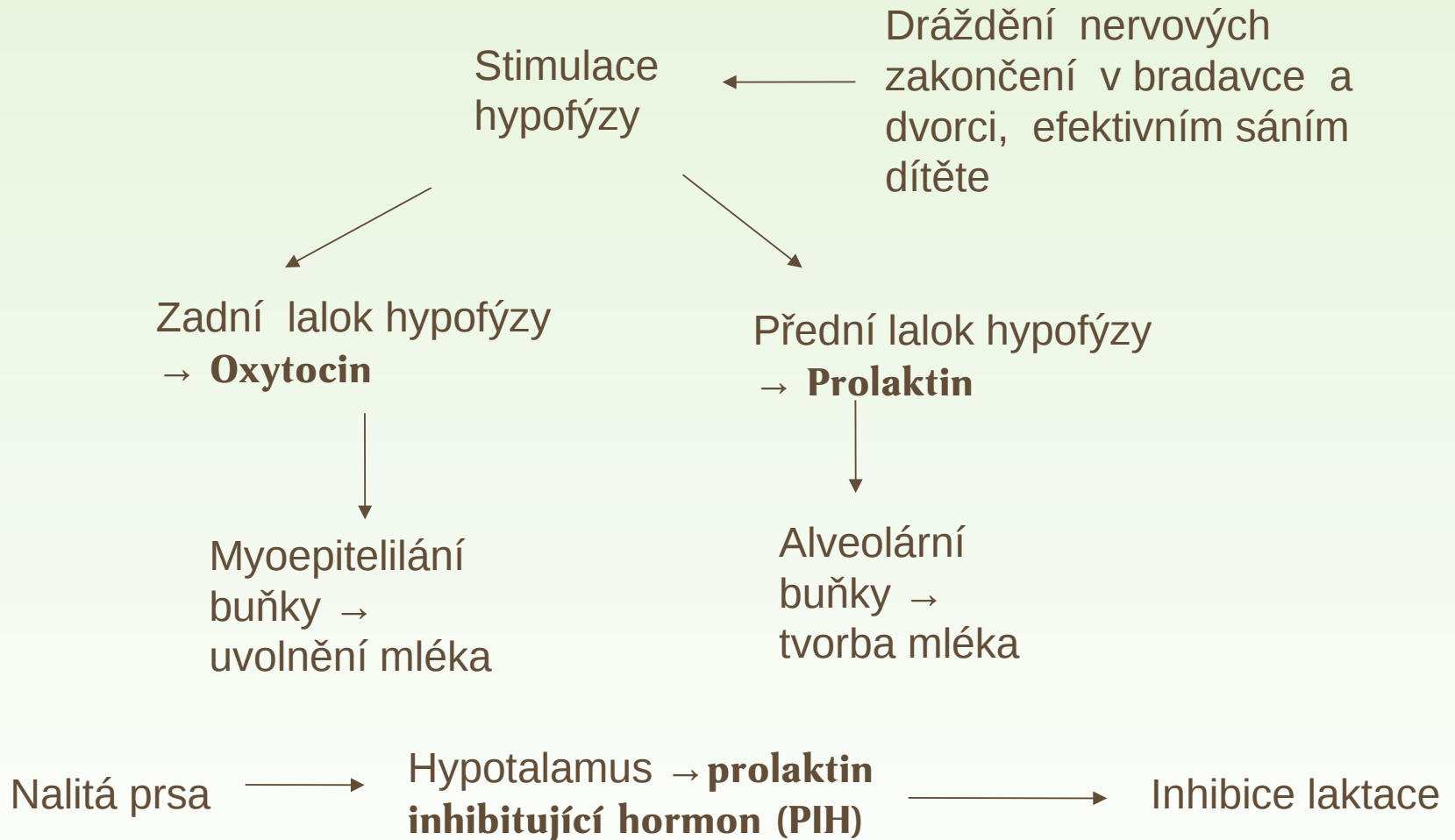
Fyziologie laktace - Mléčná žláza

- Základní jednotkou žlázové tkáně je **alveoly tvořený lalůček (lobulus)**. Je to hroznovitá struktura, tvořená vlastními **sekrečními buňkami (alveoly) a mléčnými dukty**. Alveoly vytváří mléko z živin, přitékajících k nim v krvi matky. Jeden prs obsahuje cca 7-10 lobulů.
- Sekreční buňky jsou opleteny zvláštními buňkami **myoepiteliálními**. Tyto buňky svojí schopností kontrahovat se, umožňují pohyb mléka z místa tvorby, z alveolu do stromovitě rozvětveného vývodního systému směrem k bradavce, odkud je může dítě sát. Myoepiteliální buňky jsou přítomny i ve stěnách vývodů.

Fyziologie laktace

Co vyplývá z předchozí informace?

- Tvorba mléka je ovlivněna tím, kolik mléka „dítě“ z prsu odebírá!
- Pokud není mléko z prsu odebíráno → prolaktin inhibující hormon → pokles tvorby mléka
- Potřebuji zajistit:
 1. **Efektivní sání** (kontrola a úprava přísátí /poloha a polykání tzn. pauza v bradě/)
- Neomezený přístup dítěte k prsu (neomezovat délku ani frekvenci kojení=**kojení dle potřeb dítěte**)
 - Zabezpečím tak efektivní stimulaci a vyprázdnění prsu → tvorbu mléka
 - Zjednodušeně řečeno čím více mléka z prsu odebírám tím více mléka se v prsu tvoří!!!
 - Měj na paměti, že každé dítě a **matka jsou individuální dvojice**, tzn. každé dítě má jinou schopnost efektivního sání mléka a každá matka uvolňuje a produkuje mléko odlišně. Každá dvojice tedy potřebuje i jinou délku a frekvenci kojení!!!!

Čeho se vyvarovat a na co si dávat pozor?!

- Špatná technika sání
- Omezování kontaktu matky a dítěte → omezování délky a frekvence kojení (dítě by mělo být kojeno dle jeho potřeb). Neexistuje nic jako doporučená délka či frekvence kojení!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!
- V neindikovaných případech krmení dítěte jiným mlékem (ale i glukózou, čaji...) než mlékem vlastní matky
- Náhračky bradavky (hl. dudlíky)
- Na jakékoliv neopodstatněné rady, které omezují matku a dítě v jejich vzájemném kontaktu a kojení.

Baby Friendly Hospital Initiative(BFHI)

- 1989 vyhlášena WHO a UNICEF
- Ochrana, prosazování a podpora kojení. Jeho záměrem bylo upozornit na významnou roli, kterou hrají zdravotníci při podpoře kojení. Hlavní zásady byly shrnuty do 10 kroků k úspěšnému kojení, které by se měly v porodnicích dodržovat. **V ČR se tato iniciativa uskutečňuje již od roku 1992.**

Pro získání označení Baby Friendly Hospital musí zdravotnické zařízení naplňovat deset kroků pro úspěšné kojení:

- 1. Mít vypracovaný program k podpoře kojení a informovat o něm pravidelně všechny zdravotnické pracovníky
- 2. Školit všechny zdravotnické pracovníky ve znalostech a dovednostech potřebných k uplatnění tohoto programu
- 3. Informovat všechny těhotné ženy o výhodách a technice kojení
- 4. Pomáhat matkám začít s kojením během první „půl hodiny po porodu“ (umožnit skin to skin kontakt po porodu na min. 1 hodinu)
- 5. Ukázat matkám, jak kojit a udržovat laktaci i v případě, že jsou oddělené od svých dětí

- 6. Nepodávat novorozenci žádnou stravu ani nápoje kromě mateřského mléka, pokud to není indikováno lékařem
- 7. Provádět rooming in, nechávat matky a děti pohromadě 24 hodin denně
- 8. Podporovat kojení podle potřeby dítěte
- 9. Nedávat žádné dudlíky nebo šidítka kojeným dětem
- 10. Napomáhat vzniku skupin matek na podporu kojení a odkazovat na ně matky při propuštění z nemocnice

Děkuji za pozornost